

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/123/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621200496
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7621200496.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., C. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou VIŠŇOVSKÁ, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Radničné námestie 279/4, proti žalovanému: D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom v C., F. XXX/X, zastúpenému JUDr. Janou Závodskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Floriánska 19, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 29.06.2022 č.k. 7C/5/2021-269 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že výrokom I. do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal hnutelné veci:

1. Elektrická rúra zn. Whirlpool
2. Varná doska zn. Whirlpool
3. Rýchlovarná konvica
4. Kuchynský drez
5. Digestor
6. Jedálenská súprava - biela s oranžovým kvetovaným vzorom,
7. 1 ks panvica nerezová
8. Žehlička
9. Žehliaca doska
10. Stojan na prádlo
11. Vysávač
12. Filter na vodu
13. Podlaha + lišty v obývacej izbe
14. Podlaha + lišty v kuchyni
15. Obývacia stena tmavohnedá orech - VIKI C
16. Sedacia súprava čiernobielej farby - rohová + 2 taburetky
17. Stôlik tmavohnedý v obývacej izbe
18. Televízor zn. Samsung
19. Stôlik pod TV
20. Masážne kreslo + taburetká béžovej farby
21. Manželská posteľ drevená
22. 3 ks skrine spálňové
23. Detská postieľka
24. 2 nočné stolíky - farba Jelša
25. Kuchynská linka

26. Rohová lavica
27. Kuchynský stôl a 2 ks taburetky
28. 2 ks stoličky kuchynské tmavohnedej farby
29. Písací stôl v detskej izbe svetlohnedý
30. Osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia Combi EČV: A. XXX G.

- v celkovej hodnote 3.982,- eur

a do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal hnuťelné veci:

1. Tablet zn. ACER Aspire v hodnote 180,- eur

Na vyrovnanie podielu z bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu vo vzťahu k vyššie uvedeným položkám výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1.991 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výrokom III. do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal zostatok na osobnom účte žalobkyne vedený v A. A., H. pod č.: IBAN A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorý bol ku dňu 22. 7. 2020, teda ku dňu zániku BSM vo výške 2.333,58 eur a zostatok na ďalšom osobnom účte žalobkyne pod č. IBAN A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, ku dňu 22. 7. 2020 vo výške 1.890,91 eur.

Titulom úplného majetkového vyrovnania vo vzťahu k finančným prostriedkom patriacim do BSM strán sporu výrokom IV. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 19.277,50 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol, že strany sporu nemajú nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobkyne na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“).

3. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 144, § 145 ods. 2, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3 a § 150 Občianskeho zákonníka vyporiadal BSM strán sporu tak, ako vyplýva z výroku rozsudku.

4. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 14P/175/2019-110, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.07.2020 bolo rozvedené manželstvo strán sporu a tým došlo aj k zániku BSM. Zo zhodných výpovedí strán sporu zistil, že spolu žili s ich spoločnými maloletými deťmi v rodinnom dome rodičov žalovaného v Olcnave, kde obývali samostatnú bytovú jednotku na poschodí. Dňa 23.04.2019 sa žalobkyňa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, odvtedy vedú strany sporu oddelené domácnosti a samostatne hospodária. Súčasťou rozsudku o rozvode sa stala aj dohoda strán sporu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, podľa ktorej mal. dcéra I., nar. X.X.XXXX a mal. dcéra I., nar. XX.X.XXXX boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu, u maloletej I. sumou 150 eur a u mal. Kláry sumou 100 eur mesačne. Styk otca s maloletými dcérami sa výrokom rozsudku neupravil.

5. V priebehu konania sa strany sporu zhodli na súpise hnuťelných vecí patriacich do BSM, ich zostatkovej hodnote ku dňu zániku BSM, spôsobe ich vyporiadania, preto súd prvej inštancie prikázal hnuťelné veci do výlučného vlastníctva žalovaného a do výlučného vlastníctva žalobkyne tak, ako vyplýva z výroku I. rozsudku, v zhode s vyjadreniami strán sporu v priebehu konania a na vyrovnanie podielu z bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu vo vzťahu k týmto hnuťelným veciam uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.991 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. V konaní nebolo sporné, že ku dňu zániku BSM tvorili zostatky na dvoch účtoch žalobkyne vedených v A. A., H., teda ku dňu 20.07.2020 sumu vo výške 4.224,49 eur, preto súd prvej inštancie ustálil, že táto suma patrí do BSM.

7. V konaní sa stalo sporným, či predmetom vyporiadania BSM majú byť aj úspory na účte žalovaného, ktorý mal zriadený v J. E. A., a.s. a s ktorým počas celého manželstva a po zániku BSM výlučne sám disponoval.

8. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalovaný mal v J. E. A., a.s. vedené tri sporiace účty, ktoré boli zriadené od 25.01.2016 do 25.01.2018, termínovaný vklad - účet vedený od 23.03.2016 do 23.03.2017, termínovaný vklad - účet vedený od 26.01.2016 do 28.01.2019, tri sporiace účty založené od 25.01.2018 do 28.01.2020 a osobný účet vedený od 25.01.2016 do 12.02.2021, pričom zostatok na tomto účte činil ku dňu 22.07.2020 sumu 921,59 eur.

9. Súd prvej inštancie tiež zistil, že na osobnom účte žalovaného vedenom na jeho meno v J. E. A. a.s. po č. IBAN: A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX bol ku dňu 31.12.2018 zostatok vo výške 31.507,01 eur. V čase nezhôd v manželstve žalovaný postupne vyberal z účtu finančné prostriedky vo väčšom rozsahu, a to dňa 19.02.2019 bol zúčtovaný výber zo dňa 18.02.2019 v priebehu niekoľkých minút 3x po 2.000 eur, teda spolu bol výber vo výške 6.000 eur. Po odchode žalobkyne zo spoločnej domácnosti dňa 23.04.2019 previedol žalovaný na účet vedený vo K. č. A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX finančnú čiastku vo výške 36.000 eur. Následne vo vyberaní finančných čiastok vo väčšom rozsahu žalovaný pokračoval, a to dňa 11.03.2019 bol zúčtovaný výber z 08.03.2019 z dvoch bankomatov po 2.000,- eur, teda spolu suma 4.000,- eur, dňa 24.06.2019 bol zúčtovaný výber zo dňa 21. 6. 2019 v sume 2.500,- eur. Dňa 29.07.2019 bol zúčtovaný výber zo dňa 27. 7. 2019 v sume 1.600,- eur, dňa 30.08.2019 bol zúčtovaný výber zo dňa 28.08.2019 v sume 2.000,- eur, dňa 27.01.2020 výber zo dňa 25.01.2020 v sume 2.000,- eur, dňa 26.01.2020 výber v sume 1.700,- eur, dňa 26.02.2020 výber z bankomatu zo dňa 25.02.2020 v sume 2.500,- eur. Dňa 16.03.2020 boli na účet žalovaného pripísané prídavky na deti zo zahraničia vo výške 2.415,24 eur, ktoré následne dňa 17.03.2020 boli zúčtované ako výber z 13.03.2020 vo výške 2.000,- eur. Na základe vyššie uvedených údajov o výberoch finančných prostriedkov žalovaným z jeho účtu žalobkyňa navrhovala, aby súčasťou vyporiadania BSM bola suma vo výške 60.300 eur.

10. Žalovaný k tomuto osobnému účtu v J. E. A., H. uviedol, že založil ho v roku 2016, na ktorý postupne previedol úspory, ktoré mal na účte vo K. E., a ktorý si založil dávno pred uzavretím manželstva. Ku dňu uzavretia manželstva mal na bežnom účte našetronú sumu 200. 795,57 Sk. K bežnému účtu mal vytvorené aj sporiace/investičné podúčty. V dlhopisoch mal investovaných 183.228,01 Sk, v Korunovom fonde investícia v roku 2004 predstavovala sumu 99.799,04 Sk. Investície v oboch fondoch tvorili sumu vo výške 283.027,05 Sk a ku 04.08.2008 sa zhodnotili a predstavovali sumu 321.257,78 Sk. Prírastky k týmto úsporám spolu s týmto finančnými prostriedkami nepatria podľa názoru žalovaného do BSM. Do BSM nepatrí ani suma vo výške 44.000 Sk, ktorú vložil na svoj osobný účet dňa 09.12.2018 a ktorú získal ako dar od svojich rodičov v celkovej výške 50.000 Sk. Podľa názoru žalovaného tak prostriedky vo výške 18.789,52 eur, vložené na jeho osobný účet nepatria do BSM.

11. V súvislosti s osobným účtom v J. E. A., H. žalovaný uviedol, že tento založil v januári 2016 a postupne naň previedol všetky úspory z K. E., preto zostatok na tomto účte predstavoval v roku 2019 sumu 36.000 eur. Na tento účet mu zamestnávateľ poukazoval mzdu a z tohto účtu sa uhradili všetky náklady spojené s vedením domácnosti, nájomné, náklady na bývanie, nákupy pre rodinu, nákupy pohonných hmôt, servis a poistky motorového vozidla, pneumatiky a podobne. Od januára do augusta 2019 pracoval v Nemecku na turnusy, tým boli zvýšené jeho výdaje na potraviny, drogériu a pobyt v Nemecku. Pokiaľ zo svojho osobného účtu vyberal finančné prostriedky, išlo o úhradu bežných vecí, na čo nepotreboval súhlas žalobkyne. Navyše uviedol, že hospodárenie v ich manželstve prebiehalo tak, že každý z manželov disponoval svojim účtom, nikdy nežiadal súhlas manželky na výber finančnej hotovosti zo svojho účtu, v ich domácnosti to bolo takto zaužívané. Sumu 2.415,24 eur prijal od svojho zamestnávateľa za obdobie od januára do augusta 2019 a ide o prídavky na deti. Podľa jeho názoru táto suma nepatrí do BSM. Pokiaľ ide o výber sumy 36.000 eur k tomu uviedol, že túto previedol na účet svojho otca. Vo svojej výpovedi uviedol, že tieto finančné prostriedky zapožičal svojim rodičom na vybudovanie vodovodnej a kanalizačnej prípojky, ktorú sumu mu otec splácal.

12. Žalobkyňa vo svojej účastníckej výpovedi v súvislosti s výbermi z osobného účtu žalovaného uviedla, že súhlas týmito výbermi nedala a táto suma nebola spotrebovaná manželmi pre účely rodiny a maloletých detí. Náklady na vedenie domácnosti platili obidvaja striedavo podľa potreby. Poprela tvrdenie žalovaného, že by celú domácnosť financoval sám. Poprela, že by sumu 44.000 eur mal získať žalovaný darom od svojich rodičov a tiež, že im mal požičať sumu 36.000 Sk.

13. Vzhľadom na rozdielne tvrdenia strán sporu ohľadom disponovania s finančnými prostriedkami na osobnom účte žalovaného súd prvej inštancie zameral dokazovanie na zistenie, či predmetom vyporiadania BSM majú byť aj nespotrebované finančné prostriedky na osobnom účte žalovaného v

J. E. A., H.. V konaní nebolo podľa názoru súdu prvej inštancie sporné, že žalovaný v období od 19.02.2019 do zániku BSM realizoval výbery z osobného účtu, bez súhlasu a vedomia žalobkyne, preto podľa názoru súdu tieto finančné prostriedky tvoria predmet vyporiadania BSM. Spornou sa stala výška finančných prostriedkov, ktoré mali byť v rámci tohto konania vyporiadané. Po zistení, že žalobkyňa od apríla 2019 nežila so žalovaným v spoločnej domácnosti, z ktorej sa odsťahovala spolu s deťmi, súd prvej inštancie uzavrel, že je nereálnym tvrdenie žalovaného, že tieto značné sumy, ktoré vyberal zo svojho osobného účtu od 19.02.2019, spotreboval pre vedenie domácnosti na svoju obživu, používanie a servis motorového vozidla a na financovanie maloletých detí. Okrem sumy 36.000 eur, ktorú vybral dňa 23.04. 2019 a ktorú mal podľa svojich tvrdení požičať svojim rodičom, realizoval ďalšie výbery súm vo výške 24.300 eur. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že túto sumu zužitkoval na svoje osobné výdaje, súd prvej inštancie uznal, že z tejto sumy mohol spotrebovať za dané obdobie polovicu, ktorá mu zo zákona s prihliadnutím na ust. § 150 Občianskeho zákonníka aj patrí. To však neznamená, že výbery vo výške 60.300 eur nepatria do BSM, ako tvrdil žalovaný. Ide o nespotrebované peniaze, ku ktorým výberom a ich použitiu ešte za trvania manželstva žalobkyňa nedala súhlas.

14. Z dôkazných listín predložených žalobcom - výpisu z osobného účtu žalovaného z K. E. pod č.: IBAN A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX k 31.08.2006 súd vzal za preukázané, že k uvedenému dátumu mal žalovaný zostatok na účte vo výške 200.795,57 Sk. Nakoľko manželstvo bolo uzavreté 05.08.2006, je nereálne, aby tieto financie boli nadobudnuté za trvania manželstva. Ďalšiu sumu vo výške 183.220,01 Sk mal žalovaný vo VÚB Banke investovanú k 30.12.2005, teda ešte pred uzavretím manželstva v podielových fondoch VÚB Asset Management ku dňu 31.12.2004. Súd ďalej vzal za preukázané, že sumu vo výške 99.799,04 Sk mal žalovaný ešte pred uzavretím manželstva investovanú v Peňažnom korunovom fonde. Podľa vyjadrenia VÚB Banky, a. s. mal žalovaný k augustu a decembru 2008 aj ďalšie dva účty. Potvrdené bolo aj ďalšie tvrdenie žalovaného, že investície vo fondoch spolu vo výške 283.027,05 Sk sa k 04.08.2008 zhodnotili na sumu 321.257,78 Sk. Nakoľko sa jedná o prírastky z osobného účtu žalovaného, ktoré však preukázateľne vznikli a narástli, resp. zhodnotili sa k 04.08.2008, teda už za trvania manželstva, súd s poukazom na ustálenú judikatúru (R 42/1972), v zmysle ktorej výnosy, úžitky a prírastky majetku bez ohľadu na to, či samotný majetok je v bezpodielovom spoluvlastníctve, alebo výlučnom vlastníctve iba jedného z manželov, patria do BSM, pojal sumu vo výške 38.230,73 eur (rozdiel sumy 321.257,78 Sk - 283.027,05 Sk) ako sumu patriacu do BSM. Zvyšné finančné prostriedky - úspory, ktoré mal vložené žalovaný na osobnom účte vo K. E., spolu vo výške 483.822,66 eur, čo je po prepočte 16.059,97 eur, podľa vykonaného dokazovania nepatria do BSM, nakoľko tvoria úspory nadobudnuté žalovaným pred uzavretím manželstva, teda patria do jeho výlučného vlastníctva.

15. Z výpovedí svedkov – rodičov žalovaného súd vzal za preukázané, že títo mu v decembri 2008 darovali sumu 50.000 Sk, z ktorej sumu vo výške 40.000 Sk dňa 09.12.2008 vložil na svoj osobný účet. Preto táto suma podľa názoru súdu vo výške 1.460,53 eur nepatrí do BSM. Z masy BSM nevylúčil nespotrebovanú sumu 2.415,24 eur, predstavujúcu prídavky na deti od zamestnávateľa žalovaného za obdobie od januára do augusta 2019, nakoľko žalovaný neprodukoval v tomto smere žiadne dôkazy, ktorými by preukázal svoje tvrdenie o tom, že táto suma bola poskytnutá na výchovu a výživu jeho maloletých detí. Osobné úspory žalovaného spolu s darom od rodičov nepojal do BSM (17.520,50 eur). Za irelevantné považoval tvrdenie žalobkyne, že je potrebné zistiť, či reálne došlo k presunu finančných prostriedkov z osobných účtov žalovaného z K. H. do J. E. A. H., nakoľko v oboch prípadoch išlo o osobný účet žalovaného a nie je podstatné, na ktorom účte boli tieto finančné prostriedky vedené. Preto v tomto smere nedoplnil dokazovanie.

16. Za nepreukázané a tendenčné považoval tvrdenie žalovaného, že zo nespotrebovanej sumy na osobnom účte vo výške 36.000 eur uhradil sumu 15.000 eur titulom dlžného nájomného za bývanie svojim rodičom za obdobie od marca 2014 do marca 2019. Tomuto tvrdeniu neuveril vzhľadom na výpoveď svedka – otca žalovaného, ktorý uviedol, že strany sporu od roku 2014 nemuseli platiť nájomné za bývanie v rodinnom dome patriacom rodičom žalovaného.

17. Po takto vykonanom dokazovaní ustálil, že predmetom vyporiadania BSM okrem huteľných vecí sú nespotrebované finančné prostriedky vedené na osobnom účte žalovaného celkovo vo výške 60.300 eur, ktorú sumu žalovaný nemohol podľa názoru súdu za tak krátke obdobie od odchodu žalobkyne zo spoločnej domácnosti spotrebovať. Od tejto sumy odpočítal finančné prostriedky patriace do výlučného vlastníctva žalovaného vo výške 17.520,50 eur, výsledná suma tak činí 42.779,50 eur. Do BSM ďalej

patrí suma na účtoch žalobkyne spolu vo výške 4.224,51 eur, ktorých zostatok ku dňu zániku BSM nebol sporným. Spornou s predmetom vyporiadania BSM sa stala suma 47.004,01 eur, z čoho polovica činí 23.502,00 eur. Ide o sumu, ktorú by mal žalovaný za použitia ust. § 150 Občianskeho zákonníka vyplatiť žalobkyňi.

18. Do BSM podľa názoru súdu patrí zostatok na osobnom účte žalobkyne vedený v A. A. H. ku dňu 22.07.2020, teda ku dňu zániku BSM vo výške 2.333,58 eur a zostatok na ďalšom účte, ktorý ku rovnakému dňu činí 1.890,91 eur. Zostatky, resp. záväzky na týchto účtoch prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, na čo prihladol pri konečnom vyporiadaní. Preto zaviazal žalovaného vyplatiť žalobkyňi titulom vyrovnania podielov sumu 19.277,50 eur (21.389,75 eur – 2.112,25 eur).

19. Pokiaľ žalovaný navrhol na vyrovnanie podielov použiť princíp disparity v pomere 70:30 v jeho prospech, s poukazom na skutočnosti, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie spoločného majetku s tým, že on mal príjem do výšky 2.000 eur mesačne a žalobkyňa dosahovala len minimálnu mzdu, na dosiahnutie príjmu musel vynaložiť značné úsilie, išlo o rizikovú prácu, raz mal aj úraz, keď ho zasiahla vysokotlaková hadica, žil odlúčený od rodiny, keď chodieval na týždňovky do Žiliny a turnusy do Nemecka, kde pracoval 12 až 14 hodín denne bez nároku na prestávku na obed, čo sa odzrkadilo na jeho zdraví, súd prvej inštancie ustálil, že v danom prípade nie je dôvod nevyporiadať BSM rovným dielom.

20. Prihladol na to, že aj keď finančné prostriedky na účte žalovaného boli nadobudnuté výlučne žalovaným, išlo o jeho príjem, na ktorý je potrebné pri vyporiadaní BSM prihladať. Žalobkyňa v čase, keď žalovaný odchádzal zo spoločnej domácnosti za prácou sa výlučne starala o spoločné maloleté deti a o domácnosť. Považoval tak za nespravodlivé vyhovieť návrhu žalovaného a pri vyporiadaní BSM použiť princíp disparity 70:30. Preto určil žalovanému povinnosť vyplatiť žalobkyňi polovicu preukázateľného zostatku finančných prostriedkov na jeho osobnom účte vo výške 19.277,50 eur.

21. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2 C.s.p. tak, že stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania berúc do úvahy predmet sporu, ktorým sa stalo vyporiadanie BSM.

22. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil náhradu trov konania. Vytkol súdu prvej inštancie, že v odôvodnení rozsudku konštatoval, že pokiaľ žalovaný realizoval výbery zo svojho účtu celkovo vo výške 24.300,00 eur, je možné uznať, že z týchto výberov mohol spotrebovať za toto obdobie polovicu, ktorá mu zo zákona patrí. Napokon výbery v celkovej výške 24.300,00 eur, do ktorých zahrnul aj prídavky na deti vo výške 2.415,24 eur spoločne so sumou 36.000,00 eur, ktorú preukázateľne zapožičal svojim rodičom spočítal a uzavrel, že suma 60.300,00 eur patrí do BSM. S týmto názorom súdu nesúhlasí. Poukázal na skutočnosť, že obaja manželia hospodárili od uzavretia manželstva tak, že každý mal svoj účet, neinformoval o svojich príjmoch a výdavkoch. Takýto spôsob hospodárenia od začiatku manželstva zaviedli a vyhovoval im, pričom náklady na vedenie domácnosti takmer výlučne znášal on. Žalobkyňa síce v určitom období pracovala, dosahovala však len minimálnu mzdu. Po období manželstva pracovala len štyri roky, z čoho bola často dlhodobo práceneschopná. Nesúhlasí so záverom súdu (bod 38.), že pred žalobkyňou zatajoval svoje finančné prostriedky vedené na účte. Žalobkyňa nikdy nezaujímala ako hospodári s finančnými prostriedkami na účte. Žalobkyňa ani nemala snahu sa zamestnať, nakoľko sa uspokojila s tým, že čo potrebovali, zabezpečil žalovaný. Rovnako ani jeho neinformovala o prostriedkoch na svojom účte a ako s nimi nakladá. Žalobkyňa potvrdila v priebehu konania, že sa nezaujímala o stav finančných prostriedkov na účte žalovaného a nikdy sa ho na to nepýtala. Vytkol súdu, že sa nevyporiadal s platbami nájomného, ktoré preukázateľne uhrádzali od uzavretia manželstva. Suma 70,00 eur mesačne, ktorú uviedla žalobkyňa nezodpovedá nákladom na energie. Výška nájmu po uzavretí manželstva bola dojednaná na sumu 5.000,00 Sk. Po roku 2008 vzrástli náklady na spotrebu médií a preto uhrádzali mesačne 250,00 eur titulom nájomného jeho rodičom. Od marca 2014 do odchodu žalobkyne zo spoločnej domácnosti so súhlasom rodičov síce pozastavili platby nájomného, podmienkou však bolo, že si našetria a v budúcnosti toto dlžné nájomné doplatia. Preto sumu 15.000,00 eur uhradil svojim rodičom titulom dlžného nájomného. Vytkol súdu, že zahrnul túto sumu do BSM. Súd na jednom mieste odôvodnenia rozsudku konštatoval, že žalovaný nemohol spotrebovať postupne vybrané sumy zo svojho účtu, pričom z odôvodnenia nie je zrejmé, čím sa súd riadil pri určení, že žalovaný mohol za dané obdobie spotrebovať polovicu finančných prostriedkov. Súd opomenul skutočnosť, že

ani na výbery a spotrebu žalobkyne z jej účtu počas trvania manželstva žalovaný nikdy nedal súhlas. Zdôraznil, že od januára 2019 pracoval v Nemecku, preto mal zvýšené náklady na pohonné hmoty, potraviny, drogériu, čo ani žalobkyňa nerozporovala. Súd nesprávne nezahrnul prírastky k jeho úsporám do sumy, ktorá nepatrí do BSM. Zotrval na dôvodoch uvedených v priebehu konania, ktoré zakladajú použitie princípu disparity pri vyporiadaní BSM. Podľa jeho názoru do BSM má patriť okrem huteľných vecí suma 2.201,48 eur, ktorá je daná odpočítaním sumy úspor žalovaného pred uzavretím manželstva vo výške 17.328,99 eur od sumy 36.000,00 eur mínus dar vo výške 1.430,53 eur, celkovo 18.798,52 eur. Do BSM tak patria finančné prostriedky vo výške 17.201,48 eur, z ktorej sumy bola uhradená suma 15.000,00 eur titulom dlžného nájomného. Preto suma 2.201,48 eur na účte žalovaného a suma 4.224,51 eur na účte žalobkyne patria do BSM.

23. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uplatnila náhradu trov odvolacieho konania. Stotožnila sa so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré považuje za správne.

24. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobkyne zotrval na svojom odvolacej argumentácii. Súd prvej inštancie nechal do úvahy spôsob hospodárenia medzi bývalými manželmi, ktorý bol obvyklý a zaužívaný počas celého manželstva. Tento vyplýva aj z výpovede žalobkyne. Nikdy sa navzájom neinformovali o finančných prostriedkoch a nevyžadovali súhlas na výbery a nákupy navzájom. Rovnako sa to týka aj žalobkyne a výberov z jej účtu. Vyčíta súdu, že sám stanovil akú sumu zrealizovaných výberov mohol žalovaný spotrebovať a zvyšnú časť považoval za nespotrebovanú. Zahrnul do nej aj sumu nájomného. Určil nesprávne výšku finančných prostriedkov, ktoré žalovaný vlastnil pred uzavretím manželstva a nepatria do BSM napriek existencii listinných dôkazov, ktoré predložil žalovaný a nesprávne do výlučných prostriedkov žalovaného nezahrnul prírastky k investovanej sume, ktoré nepatria do BSM.

25. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

26. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie sa dopustil procesnej vady konania, keď v dôsledku nepreskúmateľného odôvodnenia rozhodnutia došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces.

27. Odôvodnenie rozhodnutia je obsahovou náležitosťou písomného vyhotovenia rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia sa súd musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť odôvodnený, dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia je zároveň prostriedkom kontroly v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Súd musí v odôvodnení rozhodnutia uviesť, ako sa vyporiadal s obranou žalovanej strany. Požiadavka, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu. Jej účelom je medzi iným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodnutia. Odvolaním napadnutý rozsudok spomínané náležitosti nemá.

28. Odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je neúplné a nepresvedčivé, v niektorých smeroch protirečivé, absentuje v ňom uvedenie dostatočných a relevantných dôvodov, na ktorých súd založil svoje rozhodnutie.

29. Za nepreskúmateľnú považuje odvolací súd tú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie vysvetľuje, na základe akých úvah dospel k záveru o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyňi sumu 19.277,50 eur titulom majetkového vyrovnania, vo vzťahu ku ktorej časti rozhodnutia smeruje aj odvolanie žalovaného.

30. Z bodu 19. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že za predmet vyporiadania BSM súd prvej inštancie považoval nespotrebované finančné prostriedky, ktoré mal žalovaný uložené na jeho osobnom účte v J. E. A. H. č. IBAN: A.. Išlo o finančné prostriedky – úspory na tomto účte žalovaného, s ktorými žalovaný disponoval tak, že realizoval výbery jednotlivých súm z tohto účtu v období od

19.2.2019 do zániku BSM. Spolu tieto výbery tvoria sumu 24.300,00 eur, ktorá suma spolu s ďalšou sumou 36.000,00 eur, ktorú žalovaný vybral z tohto účtu dňa 23.4.2019 predstavuje sumu 60.300,00 eur, ktorú súd označil ako nespotrebované peniaze, ku výberu ktorých a ich použitiu za trvania manželstva žalobkyňa nedala súhlas, preto tvoria predmet vyporiadania BSM.

31. V tej súvislosti v bode 19. odôvodnenia súd prvej inštancie uzavrel, že finančné prostriedky takto použité žalovaným boli vyberané bez vedomia a súhlasu žalobkyne, preto v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka tvoria predmet vyporiadania BSM. Za spornú považoval výšku finančných prostriedkov, ktoré týmto titulom tvoria predmet vyporiadania BSM. Po zistení, že žalobkyňa od apríla 2019 nežila s bývalým manželom v spoločnej domácnosti, z ktorej sa odsťahovala spolu s maloletými deťmi mal súd za to, že je nereálne tvrdenie žalovaného, že značné sumy peňazí, ktoré vyberal zo svojho osobného účtu od 19.2.2019 spotreboval pre vedenie svojej domácnosti, na svoju obživu, používanie a servis motorového vozidla a na financovanie maloletých detí tak, ako je uvedené v bode 12. odôvodnenia rozsudku. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že okrem sumy 36.000,- eur zvyšnú sumu zužitkoval na svoje osobné výdaje, súd prvej inštancie uznal, že z týchto súm mohol spotrebovať za dané obdobie polovicu, ktorá mu zo zákona s prihliadnutím na ust. § 150 Občianskeho zákonníka aj patrí. To však podľa názoru súdu prvej inštancie neznamená, že výbery vo výške 60.300,- eur nepatria do BSM, ako tvrdí žalovaný. Sú to nespotrebované peniaze, ku ktorým výberom a použitiu ešte za trvania manželstva žalobkyňa nedala súhlas.

32. V ďalšom bode odôvodnenia rozsudku (bod 25. odôvodnenia) súd prvej inštancie vysvetľuje, že za predmet vyporiadania BSM považoval nespotrebované finančné prostriedky na osobnom účte žalovaného po sčítaní výberov za trvania manželstva vo výške 60.300,- eur, ktorú sumu nemohol žalovaný za tak krátke obdobie, odkedy žalobkyňa odišla zo spoločnej domácnosti, v žiadnom prípade spotrebovať.

33. Vychádzajúc z týchto úvah a po zohľadnení sumy vo výške 17.520,50 eur, teda finančných prostriedkov, ktoré podľa názoru súdu patria do výlučného vlastníctva žalovaného a zohľadnení sumy 4.224,51 eur – finančných prostriedkov na účtoch žalobkyne, ktoré tvoria predmet BSM mal za to, že žalovanému vznikla povinnosť titulom úplného majetkového vyrovnania vo vzťahu k finančným prostriedkom patriacim do BSM zaplatiť žalobkyni sumu 19.277,50 eur.

34. Odvolací súd má za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vyššie spomínaných častiach je potrebné považovať za neúplné a odporujúce si, keďže súd na jednej strane uznal opodstatnenosť vynaloženia jednej polovice z vybranej sumy 24.300 eur za finančné prostriedky použité žalovaným na bežnú spotrebu, na druhej strane v ďalšej časti odôvodnenia vysvetľuje, že celú túto vybranú sumu, teda vo výške 24.300 eur vrátane sumy 36.000 eur vybranej z účtu žalovaným dňa 23.04.2019, teda spolu vo výške 60.300 eur zahrnul do BSM. Za nedostatočnú je potrebné považovať aj tú časť bodu 19. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom súd vysvetľuje, že za použitia ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka považoval výbery z účtu žalovaného realizované ním v období od 19.02.2019 do zániku BSM, vybrané bez súhlasu žalobkyne, za predmet vyporiadania BSM. Žiadnym spôsobom sa v tej súvislosti nevyporiadal s obranou žalovaného, ktorý tvrdil, že strany sporu ako bývalí manželia hospodárili takým spôsobom, že každý z nich mal založený svoj účet, finančné prostriedky z týchto účtov každý z nich používal samostatne, bez vedomia a súhlasu druhého manžela a že išlo o takúto zaužívanú prax počas trvania celého manželstva. Žalovaný tvrdil, že počas trvania manželstva ani jeden z bývalých manželov nepožadoval súhlas druhého manžela za účelom výberu a použitia finančných prostriedkov zo svojich jednotlivých účtov. Za nepreskúmateľné je potrebné považovať úvahy súdu prvej inštancie, ktorý vyvodil, že je nereálne, aby žalovaný „značné“ sumy vybrané z jeho účtu od 19.2.2019 do rozvodu manželstva spotreboval pre vedenie domácnosti, na svoju obživu, používanie a servis motorového vozidla a na financovanie maloletých detí, keďže úvahy v tomto smere súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil s poukazom na konkrétne skutkové zistenia, z ktorých by prijal také skutkové závery, ktoré by smerovali k týmto úvahám.

35. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

36. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

37. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

38. Z vyššie cit. zákonných ustanovení vyplýva, že finančné prostriedky patriace manželom možno do masy bezpodielového spoluvlastníctva zaradiť len ako ich všeobecnú cenu, ktorá zodpovedá stavu v čase zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva. Predpokladom vyporiadania spoločných majetkových práv a povinností manželov je, že vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom a že v dobe jeho zániku existujú. V rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie je možné vyporiadať majetkové vzťahy, ktoré sa síce týkajú manželov, ale nevznikli v súvislosti s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom okrem prípadov, ak ich manželia sami neurobia predmetom vyporiadania. Spoločné majetkové pohľadávky a záväzky manželov sa v rámci vyporiadania prikazujú rovnako ako veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pokiaľ existovali v dobe vyporiadania. Pokiaľ ide o vyporiadanie spoločných vkladov, úspor alebo investícií, uplatňujú sa tu obdobné princípy. Ak jeden z manželov nakladal s úsporami, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov spôsobom, ktorý je v rozpore s ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, k tomuto neplatnému právnomu úkonu nemožno prihliadať, úspory treba zradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyporiadať. Prikázanie vkladu alebo peňažných prostriedkov na účte v peňažnom ústave niektorému z manželov však neprichádza do úvahy, ak ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva už takýto vklad neexistoval alebo žiadne prostriedky na účte uložené neboli.

39. Ak jeden z manželov peniaze z účtu bez súhlasu druhého manžela za trvania manželstva vybral a spotreboval pre seba, treba vybrať sumu zaradiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyporiadať ju (viď NS ČR sp. zn. 22Cdo/243/1999). Spoločné prostriedky môže každý z manželov vyberať z účtu a používať pre bežnú spotrebu. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva preto nemožno prihliadať na sumy, ktoré boli vybrané a spotrebované za trvania manželstva, pokiaľ nešlo o prostriedky vynaložené na výlučný majetok jedného z manželov alebo o prostriedky, s ktorými bolo nakladané v rozpore s ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Toho manžela, ktorý finančné prostriedky z účtu v peňažnom ústave vyberie, ťaží povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno týkajúce sa toho, akým spôsobom s takýmito prostriedkami naložil. Druhý z manželov, ktorý sa vyporiadania týchto prostriedkov domáha, nenesie dôkazné bremeno o tvrdení, že predmetná suma nebola ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva spotrebovaná. Jeho povinnosť tvrdenia a dokazovania sa v danom prípade obmedzuje na preukázanie, že takáto suma bola nadobudnutá za trvania manželstva a druhým z manželov z účtu v peňažnom ústave vybraná, prípadne na vyjadrenie súhlasu či nesúhlasu pri zistení, akým spôsobom bolo s takto vybranými finančnými prostriedkami naložené (Občiansky zákonník I., druhé vydanie, 2019, s. 1188 až 1231: Z. Fabiánová).

40. V kontexte vyššie uvedeného je súdu prvej inštancie potrebné vytknúť, že v odôvodnení napadnutého rozsudku žiadnym spôsobom s odkazom na zistené konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu nevysvetlil, prečo výbery jednotlivých súm žalovaným z jeho osobného účtu v období od 19.2.2019 do zániku BSM, ktoré sa pohybovali vo výške od 1.600 eur do 6.000,- eur v jednotlivých mesiacoch nepovažoval za „bežné veci“ s prihliadnutím na zaužívané pravidlá hospodárenia strán sporu ako bývalých manželov počas trvania manželstva, dokazovanie nezameralo na preskúmanie, či išlo o výbery, ktoré sú pri hospodárení s bežným účtom bežné a obvyklé, pravidelne sa opakujúce a či sa vymykajú z rámca obvyklého hospodárenia medzi bývalými manželmi. V odôvodnení rozhodnutia tak absentuje úvaha súdu, na základe ktorej dospel k záveru, že výbery jednotlivých súm realizované žalovaným za súdom označené časové obdobie, ktoré sa opakovali pravidelne za jednotlivé mesiace nepovažoval za „bežné veci“ v súvislosti s aplikáciou ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tomto smere sa nevyporiadal žiadnym spôsobom s obranou žalovaného, ktorý tvrdil, že išlo o zaužívané zásady hospodárenia medzi stranami sporu ako bývalými manželmi a že finančné prostriedky takto vybrať zo

svojho osobného účtu použil na bežnú spotrebu v určitom období z dôvodu práce v zahraničí, s ktorou boli spojené aj zvýšené finančné výdavky. Tiež tvrdil, že tieto výbery boli spojené s plnením rôznych pravidelných platobných povinností a hospodárenia rodiny.

41. Bežné veci v zmysle ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka môže vybavovať každý z manželov, takže na platnosť právneho úkonu, ktorý v tej súvislosti manžel urobil, sa nevyžaduje súhlas druhého manžela.

42. Zo strany súdu prvej inštancie bolo potrebné preto zamerať dokazovanie na zistenie výšky jednotlivých vybraných súm, ich frekvencie, a teda či je reálne, aby boli použité na plnenie bežných záležitostí rodiny, ktorým smerom zamerlal svoju argumentačnú líniu žalovaný v rámci obrany voči tvrdeniam žalobkyne. Úvahy súdu prvej inštancie uvedené v bode 19. odôvodnenia a teda, že ide o značné sumy peňazí a že je nereálne tvrdenie žalovaného, že tieto sumy spotreboval pre vedenie domácnosti, na svoju obživu, používanie a servis motorového vozidla a na financovanie maloletých detí, preto podľa názoru súdu mohol spotrebovať len polovicu tejto sumy za dané obdobie, je potrebné považovať za závery, ktoré nie sú odôvodnené konkrétnymi skutkovými zisteniami.

43. Z týchto dôvodov odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

44. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude v súvislosti s aplikáciou ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka zamerať dokazovanie na zistenie, či v danom prípade išlo o finančné prostriedky, s ktorými bolo nakladané v rozpore s týmto ustanovením, pričom sa bude potrebné vypořadať s argumentáciou žalovaného, ktorý tvrdí, že s ohľadom na výšku a frekvenciu výberu týchto finančných prostriedkov, tieto boli použité na bežnú spotrebu a teda, či takáto argumentácia obстоjí. Bude teda úlohou súdu prvej inštancie zistiť, či vzhľadom na iné výbery realizované v danom období z účtu žalovaného je reálne, aby žalovaný použil vybrané finančné prostriedky na bežnú spotrebu, pričom bude potrebné zaoberať sa každým jednotlivým výberom osobitne (viď NS SR sp. zn. 2MCdo/5/2008). Bude potrebné sa vypořadať aj s argumentáciou žalovaného, ktorý tvrdí, že v danom prípade išlo o bežné veci, tak ako má na mysli ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a že k výberu týchto finančných prostriedkov vzhľadom na ich výšku a frekvenciu nepotreboval súhlas bývalej manželky.

45. Až následne bude možné vo veci opätovne rozhodnúť.

46. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).